

Sygn. akt I Ns 239/18

POSTANOWIENIE

Dnia 19 października 2018 r.

Sąd Okręgowy w Sieradzu, I Wydział Cywilny

w następującym składzie:

Przewodniczący SSO Przemysław Majkowski

Protokolant sekr. sąd Beata Krysiak

po rozpoznaniu w dniu 19 października 2018 roku w Sieradzu

na rozprawie

sprawy z wniosku R. R.

z udziałem P. P.

o wydanie orzeczenia w trybie art. 111 § 1 ustawy z dnia 5 stycznia 2011 r. Kodeks Wyborczy

postanawia:

oddalić wniosek.

UZASADNIENIE

Wnioskodawca R. S. (...) - złożył wniosek na podstawie art. 111 § 1 ustawy z dnia 5 stycznia 2011 roku kodeks wyborczy, o zakazanie uczestnikowi postępowania P. P. „ rozpowszechniania nieprawdziwej informacji jakoby w trakcie sprawowania urzędu przez S. Powiatu (...) R. R. doszło do likwidacji Liceum Ogólnokształcącego im. M. K. w P..” Nadto wnioskodawca wniósł o nakazanie uczestnikowi postępowania sprostowania tej informacji w formie i w sposób szczegółowo opisany w pkt. 2 wniosku oraz o nakazanie uczestnikowi zapłaty kwoty 10.000,00 zł na rzecz Fundacji (...) z siedzibą w F..

Uzasadniając swój wniosek wnioskodawca wskazał, że w trakcie kampanii do organów samorządu terytorialnego uczestnik postępowania w bezpłatnej publikacji o charakterze wyborczym pt. (...) na stronie 8 w artykule „ (...)” podał nieprawdziwą informację jakoby w trakcie sprawowania urzędu przez S. Powiatu (...) R. R. doszło do likwidacji Liceum Ogólnokształcącego im. M. K. w P.. Dalej wnioskodawca uzasadniał, że prowadzenie szkół ponadpodstawowych należy do zadań własnych powiatu, a on stoi na czele Zarządu Powiatu pełniąc funkcję S.. W tych okolicznościach zdaniem wnioskodawcy takie sformułowanie podane przez uczestnika ma go zdyskredytować w opinii wyborców w wyborach samorządowych, w których kandyduje on do Rady Powiatu (...). (vide wniosek i jego uzasadnienie k. 3-5)

Sąd Okręgowy ustalił, co następuje:

Wnioskodawca kandyduje na stanowisko radnego do Rady Powiatu (...). (okoliczność bezsporna).

Uczestnik postępowania jest posłem na Sejm RP. Uczestnik opublikował na 8 stronie bezpłatnej publikacji o charakterze wyborczym (...) na stronie 8 artykuł pt. „ (...)”, który opatrzył własnym imieniem i nazwiskiem. W treści swojej publikacji uczestnik wskazał, że od lat jest związany z P., pełniąc w przeszłości funkcję S., a od 11 lat wykonując mandat poselski. Dalej uczestnik wskazywał, iż te okoliczności powodują, że przed zbliżającymi się wyborami pragnie zachęcić wyborców aby głosując dali szansę wypełniać obowiązki radnego, burmistrza czy starosty osobom nieuwikłanym w lokalny układ, i które nie dla siebie, nie dla swojej korzyści czy interesu, ale dla dobra

miasta i powiatu będą dobrze i z pokorą im służyć i godnie ich reprezentować. W związku z taką deklaracją autor zadał wiele ogólnych pytań dotyczących funkcjonowania samorządu na szczeblu gminnym i powiatowym. W treści żadnego z tych pytań, nie wskazał imiennie żadnej osoby. Wśród tych pytań uczestnik zadał także kwestionowane przez wnioskodawcę pytanie o treści: „ czy właściwa jest i z kim była konsultowana likwidacja LO im. M. K. przy ul (...)? Decyzja niezrozumiała dla kilkudziesięciu roczników absolwentów tej zasłużonej placówki oświatowej.”

(dowód: publikacja (...) k. 15)

Liceum Ogólnokształcące w P. nie zostało zlikwidowane lecz przekształcone poprzez zmianę jego siedziby z ul (...) w P. na ul (...) w P..

(dowód: Uchwała Nr(...) Rady Powiatu w P. z dnia 19 kwietnia 2018r. k. 3)

Ustaleń stanu faktycznego Sąd dokonał na podstawie dokumentów złożonych do akt sprawy i niekwestionowanych przez żadną ze stron. Zeznania przesłuchanego świadka potwierdziły okoliczność, że kwestia zmiany siedziby LO w P. miała doniosłe znaczenie społeczne, nie miały jednak znaczenia dla rozstrzygnięcia w sprawie.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Zgodnie z art. 111 § 1 ustawy z dnia 5 stycznia 2011r. kodeks wyborczy (Dz. U. nr 21, poz. 112 ze zmianami – nazywana dalej „ ustawą ”), jeżeli rozpowszechniane materiały wyborcze, w szczególności plakaty, ulotki i hasła, a także wypowiedzi lub inne formy prowadzonej agitacji wyborczej, zawierają informacje nieprawdziwe, kandydat lub pełnomocnik wyborczy zainteresowanego komitetu wyborczego ma prawo wnieść do Sądu Okręgowego wnioski o wydanie orzeczenia:

- 1/ zakazu rozpowszechniania takich informacji;
- 2/ przepadku materiałów wyborczych zawierających takie informacje;
- 3/ nakazania sprostowania takich informacji;
- 4/ nakazania publikacji odpowiedzi na stwierdzenia naruszające dobra osobiste;
- 5/ nakazania przeproszenia osoby której dobra osobiste zostały naruszone;
- 6/ nakazania uczestnikowi postępowania wpłacenia kwoty do 100.000 zł. na rzecz organizacji pożytku publicznego.

Stosownie do art. 105 § 1 ustawy agitacją wyborczą jest nakłanianie lub zachęcanie do głosowania w określony sposób lub do głosowania na kandydata określonego komitetu wyborczego.

Dyspozycją art. 111 § 1 ustawy objęte są nie tylko „materiały wyborcze”, ale także „wypowiedzi lub inne formy prowadzonej agitacji wyborczej”. W tym ostatnim pojęciu mieszczą się także materiały prasowe i nie muszą one pochodzić od komitetu wyborczego. Ich autorem może być osoba nie związana z wyborami, czyli np. poseł. Kwestią podstawową udzielenia ochrony w trybie art. 111 kodeksu wyborczego jest spełnienie przesłanki nieprawdziwości informacji, zawartej w przedmiotowej wypowiedzi. Niezbędne jest wykazanie, że naruszenie dóbr osobistych nastąpiło w wyniku podania nieprawdziwych informacji o kandydacie. Badaniu w trybie wyborczym podlegają jedynie konkretne informacje, które podlegają weryfikacji czy są prawdziwe czy są fałszywe. W postępowaniu w trybie art. 111 kodeksu wyborczego nie podlegają weryfikacji oceny, nawet nieprzychylne i naruszające dobre imię i cześć wnioskodawcy. Zaznaczyć więc należy, że ochronie prawnej w trybie wyborczym podlegają tylko roszczenia związane z podaniem nieprawdziwych informacji. Wszelkie komentarze, opinie, krytyka, wnioski, także wyciągnięte zbyt pochopnie, nie mieszczą się w granicach określenia „nieprawdziwe informacje”, a co za tym idzie nie podlegają ochronie na podstawie art. 111 § 1 kodeksu wyborczego.

W kontekście powyższego wskazać należy, iż stan faktyczny sprawy nie był sporny, a ocena zasadności zgłoszonego żądania sprowadzała się do oceny czy wypowiedź uczestnika zawarta w kwestionowanej części artykułu może być uznana za wypowiedź podlegającą ocenie według kryterium prawda – fałsz. W tym miejscu należy odpowiedzieć na pytanie, czy tekst autorstwa uczestnika postępowania jest „formą prowadzonej agitacji wyborczej”. W ocenie sądu odpowiedź na tak postawione pytanie jest negatywna. Jak już wcześniej wskazano, definicję pojęcia „agitacja wyborcza” zawiera art. 105 § 1 ustawy. Słownik Języka Polskiego określa, że „nakłanianie”, to „zachęcanie kogoś do czegoś; namawianie; przekonywanie”. „zachęcanie” to: „nakłanianie kogoś do czegoś; przekonywanie; namawianie”. Zgodnie z tym słownikiem pojęcie „agitacja” oznacza: „zjednywanie zwolenników dla jakiejś sprawy”. Przytoczone tu pojęcia oznaczają więc zachowania aktywne, ukierunkowane na osiągnięcie określonego celu - w tym przypadku – w postaci wyniku wyborczego określonych kandydatów, czy partii.

Działanie uczestnika, mające swój przejaw w postaci opublikowania spornego tekstu, nie zawiera żadnych form takiej aktywności. Autor przedstawia w artykule niepokojące go zjawiska związane z funkcjonowaniem samorządu na szczeblu zarówno gminy jak i powiatu. Wnioskodawca twierdzi, że postawione w materiale pytanie o likwidację LO bezpośrednio godzi w niego jako w starostę kandydującego ponownie do Rady Powiatu. Z takim stanowiskiem nie sposób się zgodzić. W art. 111 § 1 ustawy nie chodzi o interpretację, która dla każdego czytelnika może być różna i subiektywna, lecz o „agitację wyborczą”. Pytanie uczestnika dotyczy likwidacji LO przy ul (...) w P.. Jest niesporną okolicznością w sprawie, że wskutek Uchwały Nr (...) Rady Powiatu w P. z dnia 19 kwietnia 2018r. LO nie istnieje już przy ul (...) - czyli w tym miejscu zostało zlikwidowane - lecz funkcjonuje w nowej siedzibie przy innej ulicy. Uczestnik w treści zadanego pytania pyta się czy ta decyzja o likwidacji siedziby przy ul (...) była właściwa i z kim była konsultowana - nie godzi zatem imiennie w żaden sposób we wnioskodawcę jako kandydata w wyborach. Wskazać należy, że cała treść publikacji nie wskazuje aby uczestnik podawał imiennie na kogo lub przeciwko komu wyborcy mają oddać swój głos. W tekście nie ma żadnych sformułowań, które tego by dotyczyły. Autor artykułu w sposób bardzo ogólny wskazuje jedynie na cechy osobiste i moralne jakie w jego przekonaniu winni mieć idealni kandydaci w wyborach samorządowych i zachęca do głosowania na takie osoby. Twierdzenie wnioskodawcy, że kwestionowany tekst i kwestionowane pytanie spełniają wymogi agitacji wyborczej przeciwko niemu jest jego nadinterpretacją. Nie każdy artykuł ukazujący się w okresie kampanii wyborczej, a dotyczący funkcjonowania partii politycznych, działań polityków, czy napisany przez polityka ma charakter agitacji wyborczej. Przyjęcie przeciwnego stanowiska prowadziłoby do wniosku, że w czasie kampanii wyborczej nie mogą ukazywać się w prasie, radiu, telewizji czy internecie jakiegokolwiek teksty dotyczące działalności partii politycznych i ich członków lub pisane przez polityków. Mogłyby one przecież być odczytane jako pozytywne lub negatywne dla określonego ugrupowania, a więc mające określony „wydźwięk” dla wyborców. Kodeks wyborczy w art. 115 § 1 ustawy wyraźnie określa kiedy ma miejsce „cisza wyborcza”. Zakazanie publikowania w okresie kampanii wyborczej materiałów w formie ulotek czy gazet dotyczących partii politycznych musiałoby wynikać wyraźnie z przepisu ustawy. Byłoby to bowiem ograniczenie konstytucyjnie zagwarantowanej wolności wypowiedzi zawartej w art. 54 ust. 1 Konstytucji. W tym okresie po prostu nie sposób uniknąć „kontekstu wyborczego” publikowanych materiałów. Zadaniem partii politycznych jest bowiem zdobywanie władzy, a wybory są właśnie drogą, która do tego prowadzi. Nie sposób więc pomijać w materiałach dotyczących ich działalności właśnie tego aspektu. Pomijanie więc spraw dotyczących wyborów było sprzeczne z tą zasadą i fałszowałoby rzeczywistość.

Reasumując stwierdzić należy, że informacje podane w kwestionowanym przez uczestnika pytaniu jak i całym artykule zawierają jedynie komentarze i krytyczne opinie uczestnika, które nie mieszczą się w granicach określenia „nieprawdziwe informacje”, a co za tym idzie nie podlegają ochronie na podstawie art. 111 § 1 kodeksu wyborczego.

Mając na uwadze powyższe rozważania Sąd Okręgowy orzekł jak w sentencji postanowienia na podstawie art. 111 kodeksu wyborczego.